AmCham Moldova
fighting for your business

A.P."Camera de Comerț Americană din Moldova"
Nr. 3678, cod fiscal 1009620002440
str. Pușkin 45B, Chișinău,Moldova, MD-2005
+373 22 211 781 /fax/ +373 22 211 782
info@amcham.md / www.amcham.md

Către: Victoria BELOUS
Ministrul Finanțelor

Nr. 156 din 29.10.2026

Ref.: Comentarii și propuneri la proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (cadrul de lichidare a instituțiilor de credit) (număr unic 772/MF/BNM/2026) și la proiectul de Lege privind indicii de referință utilizați pe piața financiară (număr unic 690/MF/CNPF/2026).

Stimată doamnă Ministră,

Vă salutăm în numele Camerei de Comerț Americane din Moldova (în continuare „AmCham Moldova").

AmCham Moldova susține, în principiu, ambele inițiative legislative promovate de Ministerul Finanțelor, care urmăresc consolidarea cadrului de reglementare a pieței financiare și alinierea acestuia la standardele europene.

În același timp, considerăm că anumite prevederi necesită clarificări și ajustări pentru a asigura coerența cadrului normativ național, securitatea juridică a participanților la piață și aplicarea proporțională și predictibilă a noilor cerințe.

În acest sens, prezentăm mai jos principalele recomandări ale AmCham Moldova, structurate distinct pentru fiecare proiect de lege, în vederea examinării acestora în procesul de definitivare a inițiativelor legislative.

I. ***Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (cadrul de lichidare a instituțiilor de credit) (număr unic 772/MF/BNM/2026)***

AmCham Moldova susține instituirea unui cadru juridic distinct pentru lichidarea instituțiilor de credit, integrat în legislația insolvabilității și adaptat particularităților sectorului bancar. Pentru ca noul cadru să funcționeze în mod coerent și previzibil, considerăm necesară examinarea următoarelor aspecte.

1. Ierarhia creanțelor și protecția deponenților

Art. 240^9 alin. (1) din proiect stabilește o ordine de satisfacere a creanțelor în care creanțele BNM rezultate din creditele acordate instituției de credit până la numirea lichidatorului și anumite creanțe ale Ministerului Finanțelor sunt plasate în rangul 2, înaintea părții neacoperite a depozitelor eligibile ale persoanelor fizice, microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și mijlocii și autorităților publice, prevăzute la rangul 3.

Considerăm că această prioritate necesită o justificare suplimentară în raport cu cadrul european aplicabil, inclusiv cu art. 108 din Directiva 2014/59/UE (BRRD), astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2026/806.

Recomandăm ca nota informativă să analizeze expres compatibilitatea ierarhiei propuse cu cadrul european actualizat și să justifice plasarea creanțelor BNM și MF înaintea depozitelor neacoperite. În cazul creanțelor BNM, propunem examinarea oportunității limitării priorității la creditele de urgență, în măsura în care acestea nu sunt acoperite din garanțiile constituite.

2. Clarificarea rangului depozitelor instituțiilor financiare și ale asigurătorilor

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

Art. 240[9] alin. (1) pct. 4) și pct. 7) conține o necorelare privind rangul depozitelor excluse de la garantare în temeiul art. 23 alin. (2) din Legea nr. 160/2023.

Pct. 4) exclude din rangul 4 depozitele menționate la art. 23 alin. (2) lit. a), e), f), g) și h), fără a exclude depozitele prevăzute la lit. b) și c). În schimb, pct. 7) include, în termeni generali, toate depozitele excluse de la garantare potrivit art. 23 din aceeași lege.

Această formulare generează incertitudine cu privire la rangul depozitelor instituțiilor financiare, inclusiv ale asigurătorilor, precum și al depozitelor autorităților publice.

Recomandăm precizarea expresă a rangului aplicabil acestor depozite și corelarea reglementării cu cerințele privind plasarea activelor asigurătorilor prevăzute de Legea nr. 92/2022. Dacă intenția legiuitorului este menținerea depozitelor de la art. 23 alin. (2) lit. b) și c) în rangul 4, propunem modificarea pct. 7) prin limitarea trimiterii la categoriile de depozite care urmează să fie incluse în rangul 7.

3. Prioritatea creanțelor bugetare

Art. 240[9] alin. (1) pct. 5) plasează creanțele bugetului public național înaintea altor categorii de creditori chirografari. Soluția trebuie analizată în raport cu regimul general prevăzut la art. 43 alin. (2) pct. 3) din Legea nr. 149/2012, precum și cu cadrul european aplicabil, care nu impune o asemenea preferință generală pentru creanțele bugetare în lichidarea instituțiilor de credit.

În plus, creanțele MF aferente finanțării rezoluției, stabilizării financiare și altor măsuri de sprijin public sunt plasate la rangul 2, înaintea depozitelor neacoperite.

Recomandăm fundamentarea expresă, în nota informativă, a diferențelor față de ierarhia creanțelor prevăzută de legislația generală a insolvabilității, atât în ceea ce privește rangul creanțelor bugetare, cât și prioritatea acordată creanțelor MF.

4. Protejarea drepturilor de compensare și a acordurilor de netting

Art. 240[2] alin. (18) lit. d) din proiect interzice stingerea creanțelor prin compensare, cu excepția cazurilor în care dreptul la compensare s-a născut înainte de deschiderea procedurii și a situațiilor referitoare la scadența creanțelor din clasa corespunzătoare.

Formularea nu clarifică suficient raportul dintre această regulă și regimul general prevăzut la art. 82 din Legea nr. 149/2012, inclusiv în ceea ce privește compensarea creanțelor nescadente și protecția clauzelor de compensare cu exigibilitate imediată.

De asemenea, art. 240[1] alin. (4), care permite aplicarea normelor generale doar în măsura în care acestea nu contravin dispozițiilor speciale, nu confirmă expres menținerea protecțiilor prevăzute de legislația privind garanțiile financiare și caracterul definitiv al decontării.

În acest context, trebuie asigurată corelarea cu:

- art. 82 alin. (2)–(6) din Legea nr. 149/2012;
- art. 9, 14 și 15 din Legea nr. 184/2016 cu privire la contractele de garanție financiară;
- art. 6 și 12 din Legea nr. 183/2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare.

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

Recomandăm introducerea unei clauze exprese care să confirme că normele speciale privind lichidarea instituțiilor de credit nu înlătură protecțiile prevăzute de actele normative menționate. În acest scop, propunem următoarea formulare:

„Prevederile prezentului capitol nu aduc atingere art. 82 alin. (2)–(6) din prezenta lege, Legii nr. 183/2016 și Legii nr. 184/2016, care se aplică cu prioritate."

Recomandăm, de asemenea, corelarea dispozițiilor relevante cu art. 269 din Legea nr. 232/2016 privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și firmelor de investiții.

5. Actualizarea trimiterilor la Legea nr. 550/1995

Art. II din proiect prevede abrogarea Legii nr. 550/1995 cu privire la lichidarea băncilor. Cu toate acestea, proiectul nu modifică toate dispozițiile Legii nr. 232/2016 care fac trimitere la acest act normativ.

Trimiterile respective se regăsesc la art. 2 pct. 46), art. 60^{8} alin. (2), art. 61 alin. (1) lit. g), art. 162 lit. a) și art. 165 alin. (1).

În lipsa actualizării lor, anumite dispoziții privind evaluarea pierderilor creditorilor în raport cu rezultatul unei lichidări și ordinea de preferință aplicabilă recapitalizării interne (bail-in) vor continua să facă referire la o lege abrogată.

Recomandăm completarea proiectului cu un articol distinct de modificare a Legii nr. 232/2016, prin care trimiterile respective să fie înlocuite cu referințe la noul capitol X^{1} din Legea nr. 149/2012 și, după caz, la ierarhia creanțelor prevăzută la art. 240^{9}.

6. Uniformizarea terminologiei legislative

În dispozițiile prin care se modifică Legea nr. 149/2012, proiectul utilizează denumirea „Legea nr. 202/2017 privind activitatea instituțiilor de credit" și termenul „autorizație", în timp ce actul normativ în vigoare este intitulat „Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor" și utilizează noțiunile de „licență" și „retragerea licenței".

Recomandăm uniformizarea terminologiei din proiect cu cea a legislației în vigoare sau, dacă se urmărește modificarea acesteia, includerea expresă a intervențiilor legislative necesare.

Totodată, trebuie verificată coerența trimiterilor la art. 22 alin. (1) din Legea nr. 202/2017, având în vedere că lit. l) și m) urmează să fie introduse prin art. X pct. 2 din același proiect.

7. Delimitarea regimului de lichidare a instituțiilor de credit de cel aplicabil asigurătorilor

Art. VII din proiect introduce capitolul X^{1} în Legea nr. 149/2012, în continuarea capitolului X, care reglementează particularitățile insolvabilității societăților de asigurări.

Deși numerotarea propusă este compatibilă cu structura legii, existența a două regimuri speciale în cadrul aceluiași act normativ poate genera confuzii privind aplicabilitatea normelor referitoare la rangul creanțelor.

Recomandăm precizarea expresă a faptului că art. 240, care reglementează rangul creanțelor în cazul asigurătorilor, nu se aplică instituțiilor de credit, iar ierarhia specială prevăzută la art. 240^{9} nu se aplică societăților de asigurări.

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

De asemenea, procedura de sesizare a instanței de către BNM, prevăzută la art. 240² alin. (1)–(3), trebuie corelată cu dispozițiile privind depunerea electronică a cererilor introductive, inclusiv cu modificările relevante ale Legii nr. 149/2012 care urmează să intre în vigoare la 1 ianuarie 2027.

8. Clarificarea regimului criptoactivelor clienților

Având în vedere evoluțiile legislative privind activitățile cu criptoactive, recomandăm examinarea oportunității clarificării regimului juridic al criptoactivelor clienților deținute de o instituție de credit aflată în procedură de lichidare.

În special, ar fi utilă clarificarea condițiilor în care aceste active pot fi identificate și separate de masa debitoare, pentru a asigura protecția drepturilor patrimoniale ale clienților.

Această recomandare reprezintă o propunere suplimentară de oportunitate, care poate fi examinată în cadrul proiectului sau într-o intervenție legislativă ulterioară.

9. Predictibilitatea distribuirilor către creditori

Art. 240⁹ alin. (6) și (7) reglementează limitarea acumulărilor la necesarul estimat pentru nouă luni și posibilitatea efectuării distribuirilor parțiale către creditori. Considerăm că aceste măsuri pot contribui la eficientizarea procedurii și la reducerea perioadei de așteptare a creditorilor.

Pentru a spori predictibilitatea procesului, recomandăm stabilirea unui termen pentru efectuarea primei distribuiri parțiale de la validarea tabelului creanțelor, în măsura în care disponibilitățile permit efectuarea plăților, precum și publicarea unui calendar estimativ al distribuirilor ulterioare.

II. Proiectul de Lege privind indicii de referință utilizați pe piața financiară (număr unic 690/MF/CNPF/2026)

AmCham Moldova susține instituirea unui cadru național de reglementare a indicilor de referință utilizați pe piața financiară și mecanismul de transformare a indicilor la aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

Totodată, pentru a asigura aplicabilitatea efectivă a legii și a evita impunerea unor obligații insuficient clarificate participanților la piață, recomandăm următoarele ajustări.

1. Aplicabilitatea legii asupra asigurătorilor în calitate de utilizatori ai indicilor de referință

Asigurătorii sunt incluși în categoria entităților supravegheate prevăzută la art. 5 din proiect. Totuși, proiectul nu clarifică dacă utilizarea unui indice de referință în cadrul contractelor de asigurare, de exemplu în cazul produselor de asigurare de viață de tip unit-linked, al indexării sumelor asigurate sau al actualizării rezervelor tehnice, constituie „utilizare a unui indice de referință” în sensul legii.

În acest context, recomandăm clarificarea expresă a domeniului de aplicare a noțiunii de „utilizare” în cazul produselor de asigurare, ținând cont de definiția prevăzută la art. 3 alin. (1) pct. 7) din Regulamentul (UE) 2016/1011 (BMR), care vizează instrumentele financiare, contractele financiare și fondurile de investiții.

2. Indicii naționali utilizați în activitatea de creditare

Un indice important pentru piața locală este indicele de referință utilizat în contractele de credit pentru consumatori cu dobândă flotantă, prevăzut la art. 13 lit. a) din Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori. Acesta este calculat potrivit metodologiei stabilite de Banca Națională a Moldovei, pe

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

baza ratelor medii ponderate ale dobânzilor la depozitele bancare noi cu termen de 6–12 luni, raportate de băncile comerciale. Rata de bază a BNM reprezintă, la rândul său, un instrument de politică monetară.

Întrucât acești indici sunt administrați de BNM, iar art. 2 alin. (4) lit. a) din proiect exclude Banca Națională din domeniul de aplicare al legii, este necesară clarificarea efectelor practice ale reglementării propuse asupra indicilor utilizați în prezent pe piața internă.

În forma actuală, proiectul ar putea viza în principal indicii administrați de entități private, fără ca nota informativă să identifice în mod clar existența unor asemenea indici și relevanța lor pentru piața financiară din Republica Moldova.

Recomandăm ca nota informativă să clarifice ce categorii de indici naționali vor intra efectiv sub incidența legii și care este impactul practic al noilor reglementări până la aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană. Totodată, considerăm necesară confirmarea expresă că utilizarea indicilor administrați de BNM, inclusiv a indicelui de referință aplicabil creditelor cu dobândă flotantă, nu va genera obligații suplimentare pentru instituțiile financiare utilizatoare, în măsura în care acești indici sunt excluși din domeniul de aplicare al legii.

3. Desemnarea indicilor de referință semnificativi la nivel național

Proiectul preia mecanismul de clasificare a indicilor de referință prevăzut de Regulamentul (UE) 2016/1011 (BMR), inclusiv pragurile cantitative relevante. Totuși, în versiunea modificată prin Regulamentul (UE) 2025/914, art. 24 din BMR permite autorității naționale competente, în condițiile prevăzute de regulament și după consultarea ESMA, să desemneze drept semnificativ un indice de referință care nu atinge pragul cantitativ aplicabil.

Având în vedere dimensiunea pieței financiare din Republica Moldova, aplicarea exclusivă a pragurilor cantitative ar putea conduce la situația în care niciun indice național să nu fie calificat drept semnificativ, chiar dacă acesta are o importanță deosebită pentru piața locală.

Recomandăm completarea proiectului cu un mecanism care să permită CNPF, în condițiile legii și cu respectarea procedurilor de cooperare cu BNM, să desemneze printr-o decizie motivată un indice de referință drept semnificativ, ținând cont de relevanța acestuia pentru piața financiară națională. În acest sens, nota informativă ar trebui să explice modul în care mecanismul propus transpune art. 24 din BMR în redacția modificată prin Regulamentul (UE) 2025/914.

4. Planurile de rezervă și clauzele contractuale aplicabile în cazul modificării sau încetării furnizării indicilor

Art. 29 din proiect obligă entitățile supravegheate care utilizează indici de referință să elaboreze și să mențină planuri scrise care să stabilească măsurile aplicabile în cazul modificării semnificative sau al încetării furnizării unui indice. Cu toate acestea, proiectul nu stabilește un termen de conformare pentru contractele existente.

Lipsa unei perioade tranzitorii poate crea dificultăți operaționale și juridice pentru instituțiile financiare, în special în cazul portofoliilor extinse de contracte de credit cu consumatorii, în care modificarea clauzelor contractuale poate presupune proceduri suplimentare de informare și comunicare.

Recomandăm instituirea unui termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a legii pentru conformarea contractelor existente la cerințele aplicabile planurilor de rezervă și clauzelor alternative. Totodată, considerăm necesară corelarea acestor dispoziții cu cerințele de informare a consumatorilor prevăzute de Directivele

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

2008/48/CE și 2014/17/UE, astfel cum au fost modificate prin art. 57–58 din BMR, pentru a asigura transparența și predictibilitatea modificărilor contractuale.

5. Proporționalitatea regimului sancționator

Art. 35 din proiect instituie regimul sancționator aplicabil încălcării dispozițiilor legii. În acest context, este important ca sancțiunile și criteriile de individualizare a acestora să reflecte natura și gravitatea încălcării, impactul asupra pieței și capacitatea entităților vizate de a respecta cerințele aplicabile.

Recomandăm verificarea proporționalității regimului sancționator în raport cu art. 42 din BMR, cu o atenție deosebită asupra entităților supravegheate de dimensiuni mai mici, inclusiv organizațiile de creditare nebancară și asigurătorii, astfel încât sancțiunile să fie efective și disuasive, fără a genera sarcini disproporționate în raport cu natura încălcării.

În sensul celor evocate, solicităm respectuos Ministerului Finanțelor să ia în considerare recomandările prezentate în acest document și să examineze oportunitatea integrării acestora în proiectele de lege, în vederea prevenirii unor eventuale neclarități de interpretare și dificultăți de aplicare practică.

Cu respect,

Mila Malairău
Director Executiv
Camera de Comerț Americană din Moldova

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md